

عملکرد دولت حضرت آیت الله هاشمی (ره) در حوزه اقتصاد از دیدگاه موسس و مدیرعامل شرکت دوشه آمل (هراز)

تولید کننده برتر صنعت لبنیات کشور گفت: اصلاح ساختارها و سیاست های تعدیل اقتصادی، خصوصی سازی، افزایش سرمایه گذاری در صنایع مولد، رشد پروژه های عمرانی، افزایش تولید داخلی، افزایش اشتغال و توزیع درآمد از نتایج قابل توجه دولت های پنجم و ششم است.

بزرگمهر دادگر - تولید کننده برتر صنعت لبنیات کشور- که به عنوان پیشکسوت نمونه این صنعت نیز شناخته می شود، دولت هاشمی را به عنوان اولین دولت پس از جنگ تحمیلی و دوران صلح، وارث تمامی صعود و نزول های متعدد و پیایی در فضای اقتصادی و صنعتی ایران عنوان می کند.

پس از دوران جنگ تحمیلی در زمانی که کشور با بحران های متعدد - مواجه بود؛ آیت الله هاشمی رفسنجانی بر سر کار آمد. هاشمی رفسنجانی در سال های ابتدایی دوران ریاست خود، تمرکز اصلی را معطوف به پروژه های عمرانی کرد. نظر شما در مورد اقدامات انجام

شده در دوران ریاست جمهوری ایشان در حوزه اقتصاد و صنعت چیست؟

ضمن عرض تسلیت درگذشت آیت الله هاشمی رفسنجانی، جهت پاسخ به پرسش شما با فرض اینکه سیاست های اقتصادی ایشان براینند همه اتفاقات فضای اقتصادی و سیاسی پیش از او بوده می بایست محیط اقتصادی ایران پس از انقلاب اسلامی، آغاز جنگ تحمیلی و انتهای این دوره که مصادف با دوران ریاست جمهوری ایشان است را مجزا اجمالاً بررسی کرد.

پس از سقوط رژیم پهلوی اقتصاد ایران به طور ناگهانی با افت شدید سرمایه گذاری، افزایش رکود، تورم و خروج کامل بخش خصوصی از اقتصاد و صنعت مواجه و با مصادره شدن تقریباً تمامی صنایع و ملی شدن آن ها دوران اقتصاد دولتی با همه مختصات آن در ایران آغاز شد. البته در این برهه در بازه ای کوتاه به دلیل افزایش بهای نفت و به پیامد آن افزایش درآمدهای نفتی شاهد بهبود شاخص های توزیع ثروت و درآمد نیز هستیم.

از اتفاق ریشه بسیاری از سیاست ها و اقدامات پس از انقلاب اسلامی و نتایج آن ها در فضای اقتصادی دوران ابتدایی انقلاب را می بایست در سیاست های اقتصادی و صنعتی سال های پایانی حکومت پهلوی جست و جو کرد. حجم نقدینگی بالا به دلیل افزایش ناگهانی قیمت نفت در اواسط دهه پنجاه، آغاز رکود اقتصادی در سال ۵۶ میراث پیش از انقلاب برای دولت بازرگان و دولت های بعد از آن بود

دولت در آن شرایط چطور توانست علی‌رغم تمام مشکلات کارنامه موفق- در حوزه عمران و سازندگی به یادگار بگذارد؟

جیره بندی و کوپنی شدن کالاها نخستین تصویری است که از اقتصاد ایران در دوران میانی جنگ تحمیلی به خاطر می آید. افزایش هزینه های جاری و هزینه های نظامی به سبب جنگ تحمیلی، تحریم ها منتج به کاهش نرخ تولید، سرمایه گذاری و صادرات و همچنین افزایش هزینه های جاری دولت، افزایش کسری بودجه، نرخ تورم و افزایش واردات کالاها بالاخص کالاهای مصرفی ابعاد و فضای اقتصادی کشور پیش از آغاز جنگ تحمیلی را نشان می دهند.

پس از رکود بین سال های ۶۵ تا ۶۷، مجموعه دولت هاشمی به عنوان اولین دولت دوران صلح، وارث تمامی نوسانات متعدد و پیایی در فضای اقتصادی و صنعتی ایران بوده است. زمانی را تصور کنید که کشور دچار رکود و تورم فلج کننده ای گردیده، تمام زیرساخت های صنعتی و تولیدی تقریباً نابود شده یا دچار صدمات شدیدی گشته، صندوق ذخیره ارزی با کسری قابل توجهی مواجه و درآمدهای نفتی به شدت کاهش یافته و به موازات همه این مسائل نه تنها می بایست خسارات جنگ جبران و کشور در وضعیت پایداری قرار گیرد بلکه شاخص های توسعه نیز می بایست بهبود یابد. این ها بخشی از مفروضات و شرایطی بود که هاشمی رفسنجانی در ابتدای ریاست خود با آن ها روبرو بود.

دولت هاشمی به عنوان اولین دولت پس از جنگ تحمیلی و دوران صلح، وارث تمامی این صعود و نزول های متعدد و پیایی در فضای اقتصادی و صنعتی ایران بوده است.

اتفاقاً یکی از نقدهایی که به ایشان می شود این است که برعکس- تمامی پروژه های عمرانی که در دولت آیت الله هاشمی قوت گرفت؛ اما به دلیل طولانی بودن دوره بازدهی و بهره برداری، ایشان در حوزه های خرد اقدامات خاصی انجام نداده اند.

احتمالاً پاسخ نقد شما به دولت آیت الله هاشمی را می بایست در محدوده همین شرایط جست. در دوران ریاست ایشان شاهد سرمایه گذاری در زیر ساخت های مولد مانند خودرو سازی، پتروشیمی، انرژی، سیمان، معادن و فولاد هستیم. از خصوصیات دوران ریاست هاشمی می توان به جذب و تربیت نیروهای متخصص داخلی و گسترش آموزش عالی و دانشگاه ها، تفکیک و جدایی بانک ها از صنعت و بستر سازی جهت خصوصی سازی بانک ها، دیپلماسی مناسب سیاسی جهت استفاده از فاینانس های بانک

های اروپایی و اعتقاد ایشان به حضور بخش خصوصی در صنعت و پروژه های کلیدی کشور نام برد.

آیت الله هاشمی در دولت های خود شاهد فراز و فرودهای بسیاری بوده است، از جمله تورم ۴۰ درصدی؛ اما در مقابل سیاست های اقتصادی او شاید مهمترین یادگار سالهای ریاست جمهوری او باشد، در دوره سازندگی، عمران با رویکرد اقتصاد آزاد شروع شد، آیا دستاوردهای او در دولت های بعد کارایی داشته است؟

انتقادی که به دولت آیت الله هاشمی وارد است افزایش مصرف گرایی، کسری بودجه، عدم مدیریت نقدینگی، تشدید اختلاف طبقاتی، تورم بیش از چهل درصدی در دوران ریاست او است؛ درحالیکه اصلاح ساختارها و سیاست های تعدیل اقتصادی، خصوصی سازی، افزایش سرمایه گذاری در صنایع مولد، رشد پروژه های عمرانی، افزایش تولید داخلی، افزایش اشتغال و توزیع درآمد از نتایج دوران ریاست ایشان در دولت های پنجم و ششم است. اقتصاد، صنعت، تولید، دیپلماسی و سیاست های خصوصی سازی امروز بر پایه های عملکرد و سیاست های دوران ریاست جمهوری ایشان بنا گردیده است.

منبع : ایلنا